АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 1 – 2 (1672 – 1673)
24 лютого 2020 р., понеділок

Щоб бути Великим – треба бути людиною Великої ідеї та Великого характеру.
Василь Сухомлинський

МУДРІСТЬ. ЛЮДЯНІСТЬ. ПРОФЕСІОНАЛІЗМ

Саме ці риси характеру притаманні ректорові нашого університету, лауреату Державної премії України в галузі науки і техніки, заслуженому діячеві науки і техніки України, почесному громадянину м. Харкова, кавалеру ордена князя Ярослава Мудрого V ступеня, доктору технічних наук, професору Анатолію Туренку, який щойно перетнув 80-річний рубіж такого насиченого й цікавого життєвого шляху.

Дуже швидко промайнули ці 80 літ, наче й не було жодних випробувань долі на вістрях стрімких подій, професійних злетів і життєвих іспитів.

Народився Анатолій Миколайович 24 лютого 1940 р. в м. Кам'янка, що на Черкащині, в родині службовців.

Пам'ять, наче яскраві кадри кінострічки, чітко відтворює події повоєнного часу. Батько Микола Омелянович – учасник Другої світової війни, мати Галина Денисівна – медична сестра, а ще – рідна бабуся, яка опікувалася ним у ті важкі роки. Йому дуже рано довелося подорослішати, щоби допомагати мамі-трудівниці та бабусі, взявши на себе левову частку чоловічої роботи і піклування про родину.

Середню освіту здобув у 1956 р. і вступив до Кіровоградського технікуму механізації та електрифікації сільського господарства, який закінчив з відзнакою у 1959 р.

Трудову біографію розпочав слюсарем у Кам'янській РТС, де працював до призову в армію. На третьому році служби Анатолій Миколайович командував взводом, обіймаючи офіцерську посаду у званні старшого сержанта.

Служба в автомобільному взводі ракетної частини багато чому навчила енергійного юнака. Саме в армійські роки він завзято почав готуватися, щоби здобути вищу освіту. У 1962 р. А.М. Туренко без перешкод вступив і у 1967 р. з відзнакою закінчив автомобільний факультет нашого тоді ще інституту.

Так розпочався новий етап у його житті – здійснення юнацьких мрій, адже автомобілі, як, власне, і дорога для Анатолія Миколайовича – стихії, без яких він не уявляв свого майбутнього.

– Одного разу я увійшов до ХАДІ, щоб залишитися тут назавжди, щоб провести тут роки і десятиліття спершу навчання, згодом професійної, наукової та адміністративної діяльності, – згадує він ті часи.

Активний, цілеспрямований і досить здібний організатор Анатолій Миколайович працював на різних відповідальних посадах: був секретарем комітету комсомолу, очолював районну та обласну студентські автоколони на цілинних землях Казахстану в Кустанайській області (1964, 1965 рр.).

А.М. Туренко серед небагатьох цілинників Харківщини, удостоєних високих урядових нагород – медалей «За освоєння цілинних і перелогових земель» та «50 років цілині».

Після закінчення навчання вступив до аспірантури ХАДІ.

З 1967 р. трудовий шлях і професійна діяльність А.М. Туренка пов'язані з рідним автомобільно-дорожнім університетом.

З 1968 до 1973 рр. працював асистентом і був аспірантом кафедри автомобілів.

У 1973 р. захистив дисертацію на здобуття ученого ступеня кандидата технічних наук. Його наукова робота присвячена

Продовження на с. 2

❍ *З ЮВІЛЕЄМ!*

МУДРІСТЬ. ЛЮДЯНІСТЬ. ПРОФЕСІОНАЛІЗМ

Продовження. Початок на с. 1

конструкції закритих дискових гальм великовагових автомобілів, що відкрило новий прогресивний напрям досліджень в автомобілебудуванні.

З 1976 р. до 1981 р. працював деканом автомобільного факультету.

У 1981 – 1992 рр. був проректором з навчальної роботи і першим проректором ХАДІ.

З 1992 р. і до цього часу А.М. Туренко – ректор Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

У 1998 р. Анатолій Миколайович захистив дисертацію на тему «Підвищення ефективності гальмування вантажних і пасажирських автотранспортних засобів з пневматичним гальмовим приводом» на здобуття ученого ступеня доктора технічних наук.

А.М. Туренко – керівник наукової школи «Динаміка гальмування та гальмівні системи автомобілів». Науковий напрям і результати діяльності вчених наукової школи гідно оцінені державою.

У 1998 р. за розробку теоретичних і практичних основ створення і промислового освоєння нового покоління конкурентоспроможних, високоефективних і надійних апаратів пневматичних систем дорожніх транспортних засобів А.М. Туренко та дев'ять його співавторів Указом Президента України удостоєні Державної премії України в галузі науки і техніки.

Віхи кар'єрного зростання і все його насичене подіями життя пам'ятні й доленосні. Найціннішою ж рисою нашого ректора є його ставлення до викладачів і співробітників, про яких він знає все і вся. Це яскравий приклад його безмежної людяності, адже у нього болить душа за свій великий, багатоголосий і дружній колектив.

Ректор – керівник дуже складного механізму, у руках якого знаходиться не лише організація навчального процесу, але й наукова, фінансова і господарська складові функціонування університету.

Під мудрим керівництвом А.М. Туренка тодішній ХАДІ у 1993 р. отримує спочатку статус державного автомобільно-дорожнього технічного університету, а 7 серпня 2001 р. – Харківського національного автомобільно-дорожнього університету.

У центрі уваги Анатолія Миколайовича – широке коло питань розвитку дорожньо-транспортної інфраструктури України. Він – автор понад 300 наукових праць, у тому числі 14 монографій, 13 підручників і навчальних посібників.

Талановитий педагог А.М. Туренко, вправно вибудовуючи стратегію розвитку університету, веде велику роботу з підготовки науково-педагогічних кадрів. Під його безпосереднім керівництвом за результатами виконаних наукових досліджень підготовлено і захищено 6 кандидатських і 5 докторських дисертацій.

Сьогодні в університеті зосереджена та успішно діє низка відомих у світі наукових шкіл у галузі машинобудування і транспорту, будівельного та фізичного матеріалознавства, будівництва та експлуатації автомобільних доріг, експлуатації та обслуговування транспортних засобів, будівельних і дорожніх машин, економіки транспортного комплексу тощо. Проте найбільшу популярність у світі здобули технічні розробки лабораторії швидкісних автомобілів, роботою якої керує А.М. Туренко, де за понад шістдесят років було спроектовано і виготовлено 34 гоночних автомобілі та встановлено 49 рекордів швидкості (16 з яких на час заїздів перевищили світові досягнення).

Останнє надбання лабораторії – автомобіль «ХАДІ-34» – занесений до Книги рекордів України як найенергоефективніший автомобіль країни. На «ХАДІ-34» команда студентів-гонщиків шість разів (2010 – 2017 рр.) брала участь у міжнародних змаганнях «Shell Eco-marathon». У 2011 р. автомобіль «ХАДІ-34» встановив рекорд України з паливної енергоефективності, подолавши на 1 літрі пального 575 кілометрів.

Концепція діяльності університету на чолі з А.М. Туренком базується на принципах якісної підготовки фахівців, здатних ефективно працювати в нестабільних умовах сучасності й перебудови дорожньо-транспортної галузі.

Закінчення на с. 3

❍ *З ЮВІЛЕЄМ!*

МУДРІСТЬ. ЛЮДЯНІСТЬ. ПРОФЕСІОНАЛІЗМ

Закінчення. Початок на с. 1 – 2

Анатолій Миколайович докладає максимум зусиль, щоби ХНАДУ посідав лідируючі позиції у сузір'ї технічних вишів країни. Упродовж останніх років наш університет за усіма показниками посідає чільне місце серед 10 провідних технічних закладів вищої освіти України і провідне місце за оцінкою працедавців на попит саме наших випускників – сучасних фахівців галузі.

Усі 28 років ректорства наш ювіляр є зразком дисциплінованості і порядності, максимальної організованості і чіткості у виконанні службових обов'язків, який завзято піклується про стан і розвиток соціальної сфери, дбає про добробут і затишок викладачів та співробітників.

Невтомна енергія та організаторський талант, високий професіоналізм керівника, ученого і педагога, уміння створити творчу атмосферу в колективі, принциповість і вимогливість до себе і людей, простота і щирість у спілкуванні принесли А.М. Туренку глибоку повагу колег і друзів, а також найвище визнання, про що свідчать численні державні нагороди і відзнаки.

Усі ми – викладачі і співробітники, студенти і аспіранти, щиро вітаємо нашого поважного ректора з 80-річним ювілеєм!

Бажаємо Вам, шановний Анатоліє Миколайовичу, щоб кращі події Вашого життя зігрівали душу і серце, а кожна мить і день приносили радість і задоволення.

Нехай з нашої alma mater виходять лише професіонали високого ґатунку, які своєю працею звеличуватимуть ХНАДУ, приносячи користь нашому суспільству.

Нехай у Вашому житті будуть приємні події й цікаві зустрічі, віддані колеги і вірні друзі!

Козацького Вам здоров'я і мирного неба, добра і злагоди!

Ольга Васильківська

❍ *ІНФОРМАТИЗАЦІЯ*

НАШІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Наприкінці січня було проведено семінар-тренінг «Освітнє середовище ХНАДУ та інновації інформаційних ресурсів» для гарантів освітніх програм і науковців нашого університету.

Семінар відкрив проректор з наукової роботи проф. В.О. Богомолов. Віктор Олександрович акцентував увагу присутніх на необхідності постійного підвищення рівня інформаційної компетентності усіх наших співробітників, аспірантів і студентів.

Учасники семінару заслухали три доповіді, першу з яких на тему «Міжнародні наукометричні бази даних (МНБД)», присвячену питанням доступу та роботи з провідними базами даних Scopus і Web of Science, а також з ресурсами порталу Springer Link видавничої компанії Springer – одного з найбільших світових видавців академічних і науково-популярних книг та журналів, зробила начальник відділу інтелектуальної власності А.В. Азарова. Доповідач розповіла про корисні інтернет-ресурси, що можуть бути використані для пошуку журналів у МНБД Scopus та Web of Science, а також про оновлений перелік українських фахових збірників, що пройшли перереєстрацію в МОН України. Також було розглянуто основи роботи у міжнародних базах наукових видань Index Copernicus та Google Scholar.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України «Про надання доступу закладам вищої освіти і науковим установам, що знаходяться у зоні управління МОНУ, до електронних наукових баз даних» №1286 від 19.09.2017 р., наш університет було включено до переліку закладів вищої освіти, яким надано доступ до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science і Scopus. Наші науковці та студенти отримали можливість працювати з базами даних з будь-якого комп'ютера, підключеного до локальної мережі університету.

Третього січня 2020 р. українські державні та комунальні виші чи наукові установи, які раніше оформили через ДНТБ України доступ до Scopus та/або Web of Science, автоматично отримали доступ до повнотекстових ресурсів порталу Springer Link видавничої компанії Springer.

Scopus (SciVerse Scopus) http://www.scopus.com – найбільша в світі мультидисциплінарна бібліографічна і реферативна база даних, створена видавничою корпорацією Elsevier. Вона охоплює понад 18 тис. наукових журналів від 5 тис. наукових видавництв світу, 13 млн патентів США, Європи і Японії та матеріали наукових конференцій. Scopus, на відміну від Web of Science, не включає видання з гуманітарних дисциплін та мистецтва, містить невелику частку журналів з соціальних наук (не більше 17%) і в процентному відношенні набагато ширше відображає природничі науки і техніку (83%).

Web of Science (WOS) https://apps.webofknowledge.com – авторитетна аналітична і цитатна база даних журнальних статей і патентів, що розміщується на пошуковій платформі Web of Knowledge та надається компанією Clarivate Analytics. База охоплює матеріали з природничих, технічних, біологічних, суспільних, гуманітарних наук і мистецтва. Платформа має вбудовані можливості пошуку, аналізу та управління бібліографічною інформацією.

Велике значення для становлення професійної компетенції студентів та успішності наукових досліджень вчених набуває можливість відкритого безоплатного доступу до світових електронних ресурсів.

Під час другої доповіді на тему «Електронні ресурси наукової бібліотеки ХНАДУ» зав. відділом автоматизації Н.С. Сечина ознайомила присутніх з електронними ресурсами нашої наукової бібліотеки, розміщеними на сайті http://library.khadi.kharkov.ua. Доповідач представила основні ресурси власної генерації: БД «Генеральний каталог», БД «Періодичні видання» та електронний архів ХНАДУ «ElArKhADI».

Генеральний електронний каталог – основна база, яка містить описи книг, брошур, посібників, навчальних матеріалів, дисертацій, наукових статей та ін. В останні роки найбільш затребуваними ресурсами цієї бази є повнотекстові документи, яких зараз налічується понад 4700. Локальний доступ до повних текстів можливий з будь-якого комп'ютера, підключеного до мережі університету. В найближчій перспективі заплановано реалізацію віддаленого доступу через авторизацію користувачів.

Важлива частина «Генерального електронного каталогу» – модуль книгозабезпеченості, який відображає зміст бібліотечного фонду, відомості за фахом, з дисципліни і найменування кафедри і дозволяє провести аналіз забезпеченості навчальних дисциплін виданнями за напрямами підготовки та спеціальностями.

Описи журналів та газет, що передплачуються бібліотекою, містяться в БД «Періодичні видання». Реалізована можливість перегляду змісту журналів.

Наша НБ бере активну участь в інтеграції наукових досягнень у світовий інтернет-простір. Бібліотекою створено електронний архів відкритого доступу «ElArKhADI» https://dspace.khadi.kharkov.ua/dspace, який містить понад 2460 записів та з кожним роком значно нарощує свою відвідуваність. Колекція архіву формується за рахунок статей з наукових видань ХНАДУ та публікацій, наданих науковцями університету до бібліотеки.

Наразі бібліотека, виконуючи освітні функції, прагне не тільки надати джерела для виробництва знання, а й допомогти зорієнтуватися в них, а також сприяти удосконаленню дослідних компетенцій своїх користувачів.

Третя доповідь за темою «Програмне забезпечення ХНАДУ для навчального процесу» була присвячена огляду ліцензійного програмного забезпечення, що використовується в нашому університеті для забезпечення навчального процесу.

Системний адміністратор ІОЦ І.В. Литвиненко розповів, які операційні системи (ОС) та офісні програми доступні для встановлення у навчальних комп'ютерних класах і лабораторіях, порядок їх установки та активації. Доповідачем було продемонстровано можливості отримання ліцензійних ОС та інших програмних продуктів фірми Microsoft для установки на домашніх комп'ютерах і мобільних пристроях викладачами університету; доведено перелік хмарних технологій, доступних для співробітників університету на порталі portal.azure.com, а також наведено список спеціалізованого програмного забезпечення, що експлуатується на кафедрах.

Доповідачі семінару-тренінгу звернули увагу на необхідність поширення корисної інформації серед викладачів, аспірантів і студентів нашого університету з метою підвищення рівня інформаційної компетентності та пообіцяли провести окремі семінари на кожному факультеті.

А.В. Азарова,
нач. відділу інтелектуальної власності;
Н.С. Сечина,
зав. відділом автоматизації НБ;
В.П. Табулович,
нач. інформаційно-обчислювального центру

❍ *ДО 90-РІЧЧЯ ХНАДУ*

ВІДДАНІСТЬ СПРАВІ

Життя плекає різні долі…
Сплетіння їх – це цілий світ…
Є ті, що зв'язані по волі,
Є інші – лише долі тінь.
І заглядаючи у глиб душі, у очі,
Ти чуєш пращурів
блаженні молитви,
І бережуть тебе натруджені долоні,
Хилився до яких ти у журбі….
Ляля Шайдур

Саме так і передається родинне тепло і затишок: від одного покоління до іншого, будуючи свій маленький світ… Та що там світ – наш величезний безкрайній Всесвіт, де інколи нам здається, що ми навіть не піщинки, а просто часточки атома…

Але є серед нас ті, чий відтиск у пам'яті залишається на все життя, адже вони зробили суттєвий внесок у розвиток науки і техніки чи навіть суспільства. Є й ті, хто відтворив історію, увіковічнивши себе в ній не лише як видатний діяч, але й як особистість, виховавши десятки талановитих і вдячних за знання і досвід послідовників. Такі неординарні особистості безмежно віддані своїй справі, яку дбайливо передають дітям та онукам як незгасаючий вогник творчого запалу і натхнення.

Саме такою винятковою людиною та науковцем був і Андрій Михайлович Холодов, чий життєвий шлях, починаючи з 1933 р. був присвячений нашому навчальному закладу. Отримавши вищу освіту за фахом «Дорожньо-будівельні машини і автотранспорт», Андрій Михайлович не уявляв себе без нашого інституту, адже йому хотілося бути не лише корисним людям за покликом власного серця, але й генерувати ідеї та створювати нові механізми і пристрої.

Закінчивши аспірантуру і пережившиі воєнні та повоєнні роки, молодий, амбітний і талановитий науковець А.М. Холодов поринув у роботу. У ті важкі роки наша держава підіймалася з руїн і, як ніколи, потребувала завзятих та енергійних розробників. Основним науково-практичним напрямом діяльності Андрія Михайловича було створення ефективних будівельних і дорожніх машин, що завжди було нагальною економічною потребою розвитку України. Вже потім були навчання в докторантурі та плідна співпраця з науковцями із-за кордону. Упродовж усіх років його професійного зростання та сходження до височин майстерності завжди поруч була справжній друг і порадник – його дружина Софія Миколаївна, напрочуд мила, тендітна, усміхнена і лагідна жінка. Яку б посаду не обіймав Андрій Михайлович: доцента, професора кафедри чи проректора, він завжди ділився науково-практичним досвідом зі своїми колегами та учнями. Чуйний і вимогливий фахівець він і свого сина та онуків виховав відданими своїй alma mater науковцями, якими ми також гордимося.

Не кожен навчальний заклад може пишатися усталеними традиціями, що базуються не лише на формуванні певного світогляду, але й на сімейних звичаях і цінностях, які передаються від батьків до дітей. Саме ця сімейна традиційність суттєво вирізняє нас від низки закладів вищої освіти і створює особливу атмосферу відданості справі, надзвичайної людяності та взаєморозуміння.

Спецкор МФ

Наша довідка

Андрій Михайлович Холодов
(1916 – 2000)
Доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки УРСР, академік Будівельної академії наук України, нагороджений орденами Великої Вітчизняної війни І і ІІ ступеня та орденом «Знак пошани».
Роки навчання і роботи в ХАДІ – ХНАДУ: 1933 – 2000

Софія Миколаївна Холодова
(1924 – 2019)
Старший викладач кафедри нарисної геометрії.
Роки роботи в ХАДІ – ХНАДУ:
1973 – 1980

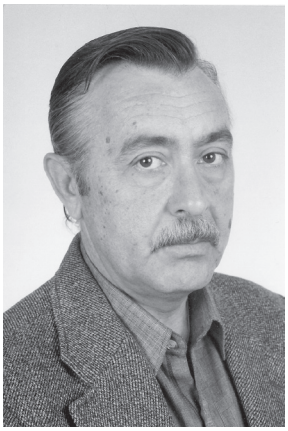

Павло Андрійович Холодов
(1949 – 2010)
Кандидат технічних наук, доцент.
Роки навчання в ХАДІ:
1966 – 1972 (диплом з відзнакою).
Роки роботи в ХАДІ – ХНАДУ:
1987 – 2004

Антон Павлович Холодов

Кандидат технічних наук, доцент.
Роки навчання в ХНАДУ: 2001 – 2010.
Нині працює доцентом кафедри будівельних і дорожніх машин

Михайло Павлович Холодов

Роки навчання в ХНАДУ: 2006 – 2014.
Нині працює доцентом кафедри автомобілів

❍ *АКТУАЛЬНО*

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Однією з головних проблем сучасного дорожнього руху є загибель людей і нанесення їм тілесних ушкоджень у результаті ДТП. Бурхливий розвиток автомобілізації приводить до того, що кількість дорожньо-транспортних пригод зростає з кожним роком і проблема підвищення безпеки дорожнього руху стає все важливішою.

До причин ДТП світові експерти відносять різні чинники, більшість із яких залежить від людського фактору, неналежного стану транспортного засобу та поганих погодних умов. Серед людських факторів насамперед виділяють помилки і втому водіїв, незадовільні навички керування транспортними засобами у складній обстановці, неналежне технічне обслуговування транспортних засобів, перевищення швидкості та обгону, інші порушення правил дорожнього руху (ПДР), поганий стан доріг, затори, викрадення транспортних засобів тощо.

Аналізуючи рейтинг країн світу, можна констатувати, що до першої сотні за кількістю скоєних ДТП входять країни Африки, Бразилія, Китай та деякі країни Азії. Подальші місця займають країни, що розвиваються та зі сталою економікою. Серед країн з найменшою кількістю ДТП опинилися європейські, США і Канада.

Стан безпеки дорожнього руху в Україні є значно гіршим порівняно з країнами Європи. Тяжкість наслідків ДТП в Україні та кількість загиблих становить 13% від загиблих у дорожніх подіях усієї Європи. Ризик потрапляння у ДТП із смертельними наслідками в Україні у п'ять разів вищий, ніж у розвинутих країнах.

Харківська область займає друге місце серед регіонів підвищеної неуважності водіїв. У минулому році на Харківщині сталося 440 ДТП з тяжкими наслідками через керування автотранспортним засобом у нетверезому стані, порушення правил маневрування, перевищення безпечної швидкості руху, порушення правил проїзду перехресть, недодержання небезпечної дистанції, виїзд на зустрічну смугу, порушення правил обгону, перевищення встановленої швидкості руху та інші порушення ПДР.

У результаті навіть з появою національної поліції на дорогах країни кількість ДТП лише збільшилася. Очевидно, що нова стратегія управління працює не досконало в тандемі з іншими програмами на сучасному етапі. Діяльність держави зі зниження рівня ДТП свідчить про те, що організація роботи та управління системою безпеки дорожнього руху як по вертикалі, так і по горизонталі, процес контролю і корекції напрямів, а також зміст роботи з попередження ДТП суперечить соціально-економічним умовам розвитку суспільства, що змінилися. До найбільш істотних суперечностей можна віднести:

– збільшення кількості автомобілів значно випереджає розвиток мережі автомобільних доріг та їхні транспортно-експлуатаційні якості;

– розширення масштабів підготовки водіїв не супроводжується підвищенням якості професійного навчання, а часто навпаки – приводить до зниження якості їхньої підготовки та рівня кваліфікації;

– підвищення вимог до якості підготовки водіїв і рівня культури поведінки на дорогах інших учасників дорожнього руху не супроводжується адекватними змінами в структурі, формах і методах навчання і виховання, поліпшенням матеріально-технічної бази, складу педагогічних кадрів основної маси освітніх установ; відсутнє необхідне науково-методичне забезпечення їхньої діяльності;

– невідповідність знань населення та рівня культури поведінки учасників руху постійно змінюваним умовам дорожнього руху;

– необхідність розвитку активних взаємовідносин між усіма структурними складовими системи забезпечення безпеки руху за відсутності відповідних нормативно-правових та фінансово-економічних засад.

Зарубіжні дослідження статистики ДТП переконливо доводять, що на автомагістралях, якими допускається рух тільки автомобілів і заборонено рух усіх інших видів транспортних і нетранспортних засобів, а також пішоходів, аварійність в порівняних питомих показниках (наприклад, кількість ДТП на мільйон кілометрів пробігу автомобіля) у 2 – 3 рази нижче, ніж на звичайних дорогах, відкритих для всіх учасників дорожнього руху. Дуже цікавим для України є досвід Європи щодо управління безпекою дорожнього руху, який показав, що створення Національних рад з БДР приведе до зменшення кількості ДТП.

Спираючись на досвід розвинутих країн, можна виробити такі заходи з підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні, як: розробка системи руху транспортних засобів з одностороннім напрямком руху, де буде передбачено декілька смуг: по першій – рух міського пасажирського транспорту з обмеженням швидкості до 50 км/год., по другій – рух транспортних засобів з обмеженням швидкості до 60 км/год., по третій – рух транспортних засобів з обмеженням швидкості до 70 км/год.; відокремлення окремих смуг руху для пішоходів та велосипедистів; суворі покарання за недотримання ПДР, правил користування ременями безпеки, незастосування шоломів і дитячих крісел; контроль режимів праці та відпочинку водіїв, введення уроків правил дорожнього руху для школярів, підвищення рівня здачі іспитів при отриманні посвідчення водія, моделювання на курсах водіїв та при складанні іспиту аварійних ситуацій і способів виходу з них, збільшення кількості годин лекцій та практичних завдань на курсах водіїв з додаванням занять з першої медичної допомоги.

Отже, для вирішення проблеми великої кількості ДТП у Харкові необхідно підвищити ефективність патрулювання на вулицях, посилити боротьбу з неправильним паркуванням транспортних засобів, зокрема, на тротуарах і на пішохідних переходах; скласти та оприлюднити базу водіїв, які упродовж року два і більше разів притягувалися до адміністративної відповідальності за порушення ПДР, особливо за водіння під впливом алкоголю або наркотичних засобів. Ініціювати внесення змін до законодавства щодо посилення відповідальності водіїв, які мають більше трьох правопорушень, щодо безпеки дорожнього руху; запровадити систему нарахування штрафних балів за порушення ПДР; розробити систему мотивування власників автотранспортних засобів щодо використання ними автомобільних відеореєстраторів, а також покарання водіїв, які отримали водійські посвідчення за хабарі або через різні корупційні схеми, та інструкторів, які видали такі посвідчення.

Для здійснення принципових змін щодо безпеки дорожнього руху в Україні необхідно на загальнодержавному рівні запровадити європейські стандарти.

М.М. Кравцов, В.Г. Покотило,
викл. каф. МБЖД;
А. Ворвуль, ст. гр. ЕПП-21-18

❍ *НОВАЦІЇ В ОСВІТІ*

МІЖНАРОДНА ОСВІТНЯ ШКОЛА ЗІ СТАЛОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Динамічний сучасний світ з його викликами і турбулентністю нині потребує сучасних підходів до планування та організації функціонування транспортних систем і відповідно фахівців принципово нового ґатунку.

Традиційна орієнтація на професійну спеціалізацію кадрів багато в чому втрачає свою актуальність, оскільки технологічні структури розвиваються так стрімко і стрибкоподібно, що потенціал наукової інформації, накопиченої фахівцем під час навчання, вичерпується дуже швидко. Період «напіврозпаду» спеціальних інженерних знань нині складає два – п'ять років.

Основна мета професійної освіти – підготовка кваліфікованого фахівця відповідного рівня і профілю, конкурентоздатного на ринку праці, компетентного і відповідального, який вільно володіє своєю професією.

За результатами опитування провідних працівників з питань людських ресурсів і стратегій, а також провідних світових працедавців основними навичками сучасного фахівця мають бути: вирішення комплексних проблем, критичне мислення, креативність, управління людьми, співпраця з іншими, емоційна компетентність, прийняття рішень, орієнтація на допомогу, ведення переговорів, когнітивна гнучкість тощо.

Важливу роль у цьому сенсі відіграють передові освітні технології, а також необхідність формування компетентностей, потрібних у майбутній професійній діяльності. Світові ключові тенденції, що прискорюють впровадження технологій у вищу освіту: рішення для змішаного навчання, удосконалення культури інновацій, перепланування навчальних просторів, глибше навчання (deeper learning), колективний підхід до навчання, еволюція онлайн-навчання, переосмислення ролі викладачів, розповсюдження відкритих освітніх ресурсів, співробітництво між ЗВО та інтернаціоналізація вищої освіти, роль студентів як творців, гнучкий підхід до перетворень, вільний доступ до соціальних мереж, поєднання формального і неформального навчання.

Для того, щоб навчання стимулювало критичне мислення, навички вирішення проблем, співробітництва та самостійності, студент повинен бачити прямий зв'язок між навчанням і реальним світом та розуміти як отримані знання і навички будуть реалізовані на практиці. Навчання на основі проектів, проблем і досліджень та інші подібні підходи сприяють отриманню більш практичного навчального досвіду.

Такі моделі, як навчання упродовж усього життя (lifelong learning), навчання в дії (learning by doing), неформальна освіта (Nonformal education) і позаформальна освіта (Informal education) стали важливими складовими сучасного освітнього простору. Якщо формальна освіта створює «загальну базу», то неформальна швидше розвиває її, поглиблюючи компетентність в галузях, що становлять інтерес для самих студентів, формує стійку мотивацію до навчання та особистого розвитку або ж формує вміння, що виходять за межі цілей формальної освітньої системи (вміння справлятися з проблемами і стресовими ситуаціями, критично мислити і брати участь у суспільних процесах, жити в умовах різноманіття і динамічних змін у суспільстві, а також вміння вчитися).

Принципово неформальна освіта ґрунтується на трьох важливих засадах, які мають поєднуватись в кожному освітньому заході. Це такі принципи, як: вчитися в дії, тобто отримання різних вмінь під час практичної діяльності; вчитися взаємодіяти, що передбачає навчання роботі в команді та спонукання до співпраці з оточенням; вчитися вчитись – цей принцип передбачає отримання навичок пошуку та обробки інформації, а також вмінь аналізувати власний досвід та отримувати з нього дійсні знання.

Однією з моделей поєднання формальної і неформальної освіти є Summer school (літня школа). У Північній Америці літні школи діють при коледжах та університетах задля отримання кредитів (санація або просування). Для санації літня школа потрібна для отримання кредитів студентам, які відстають у навчальному процесі. Для просування літня школа використовується для отримання кредитів для занять з прискорення прогресу до ступеня або для зменшення навантаження курсів упродовж навчального року. За межами Північної Америки цей термін має ширше значення. Літні школи можуть діяти не лише при університетах, але й проводитись для людей різних вікових категорій і мати різний фаховий напрям. Літні школи також можуть забезпечити студентів та фахівців певної галузі освітнім досвідом, який був би недоступний їм у межах звичайного навчання. Пройшовши літній курс, студенти можуть закласти фундамент для своєї майбутньої кар'єри.

У 2016 р. на базі кафедри транспортних систем і логістики пройшла перша в Україні міжнародна освітня школа зі сталої мобільності українською та англійською мовами. Після закінчення школи студенти отримали сертифікати про участь за стандартом Технічного університету м. Дрездена (ТУД). Крім отримання компетенцій, вони набули нові знайомства, контакти і мотивацію. Цей експеримент був вдалим. У травні 2019 р. пройшла третя школа зі сталої мобільності «Зелені коридори Харкова», що проходила в рамках програми міжнародного співробітництва Erasmus+ кафедри транспортних систем і логістики та ТУД за підтримки ГО «Центр екологічних ініціатив "Екодія"» і шведського Товариства охорони природи, у роботі якої взяли участь студенти понад десяти ЗВО України, а також громадські активісти (ГО «Екодія»), які проводять дослідження та опікуються проблемами в царині міської мобільності та екології. Учасники школи працювали у традиційному форматі (лекції, тренінги, освітні візити, польові дослідження, робочі сесії), що забезпечило їхнє «глибоке занурення» та інтенсивну роботу. Загальна тривалість основної програми школи склала чотири дні: упродовж 10 годин щодня студенти працювали всі разом, а після рефлексії – самостійно.

Роботу школи було спрямовано на розробку стійкого рішення для способу життя мешканців міста шляхом дослідження впливу міського середовища на поведінку людей та можливості мобільності людей з використанням зеленої інфраструктури міста. Вивчалось те, як харків'яни взаємодіють з міським середовищем та які покращення необхідно зробити. Концепція зелених коридорів у місті дозволяє створити екологічно чисті транспортні маршрути, простір для активного відпочинку і туризму, збереження та поліпшення зелених насаджень, якості повітря, запобігання повені тощо. Учасники дослідження працювали у Шевченківському р-ні м. Харкова з основним акцентом на р. Лопань.

Учасники розглянули такі теоретичні питання: тренди і тенденції сталого розвитку; основи сталого планування міських транспортних систем; планування велосипедного та пішохідного руху; основи дослідження та зміни поведінки людини; безпека руху і безпека в просторі, а також сучасні технології збору даних та управління рухом.

Закінчення на с. 8

❍ *КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ*

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

Нещодавно колектив кафедри економіки і підприємництва провів вже XIII міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва», у роботі якої взяли участь представники закладів вищої освіти майже з усіх регіонів України.

У пленарному засіданні та роботі семи секцій, окрім науковців нашого університету, взяли участь і виступили з доповідями викладачі ХНЕУ ім. С. Кузнеця, ХНМІ ДВНЗ «Університет банківської справи», ХНТУСГ ім. Петра Василенка, ХНУБА, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, УДУЗТ, НТУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», КНУТД, ДДУВС, ПДАБА, ЛНТУ, ПСНРСЕК, а також Business School Middlesex University (London).

Під час секційних засідань учасники міжнародної науково-практичної конференції обговорили нагальні питання за такими напрямами: «Економіко-правові засади розвитку підприємництва в сучасних умовах», «Інноваційно-інвестиційна діяльність суб'єктів підприємництва», «Соціально-економічні аспекти провадження підприємницької діяльності», «Проблеми і перспективи розвитку міжнародного підприємництва», «Облік, аудит і оподаткування діяльності суб'єктів підприємництва», «Менеджмент і маркетинг як основа розвитку підприємництва», «Управління економічною діяльністю в царині фізичного виховання та спорту».

Насамкінець роботи конференції викладачі і науковці підготували відповідні матеріали та резолюцію, які містять новітні підходи до формування науково-методичного забезпечення розвитку підприємництва як основи економічного розвитку.

Наш кор.

❍ *НОВАЦІЇ В ОСВІТІ*

МІЖНАРОДНА ОСВІТНЯ ШКОЛА ЗІ СТАЛОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Закінчення.
Початок на с. 7

Практичну частину студенти виконували в трьох групах (економічна, екологічна, соціальна сталість) під керівництвом українських та німецьких модераторів із залученням експертів. Проведено польові дослідження, обробку та аналіз інформації, а також розроблено відповідні пропозиції. Під час практичної частини студенти, працюючи з картами, провели аналіз міського середовища м. Харкова, обстеження на місцях та збір даних: вимірювання забруднення (Co_2, CO_3, NO_x), вимірювання шуму, температури, інтенсивності руху пішоходів/велосипедистів/автомобілів; вивчили потреби мешканців у пересуваннях; зробили оцінку доступності та розробили рекомендації щодо розвитку зв'язків у мережах зелених коридорів.

Результати роботи весняної школи зі сталої мобільності «Зелені коридори Харкова» було презентовано місцевій громаді під час проведення публічного виступу в Харківській школі архітектури та виступу в

етері програми «Відкритий доступ» ua: радіо Харків.

Міжнародна освітня школа зі сталої мобільності дозволяє включити принципи навчання на практиці та в дії автентичного навчання, що сприяє формуванню компетенцій сучасного фахівця. Також це ефективна форма для того, щоб отримати досвід роботи в мультидисциплінарних командах. Школа – це також інструмент для навчання не тільки студентів, але й викладачів. Формат динамічної групової роботи вимагає наявності фасилітатора для того, щоб група стежила за темпом та отримала очікувані результати упродовж заданого часового періоду. Одночасно характер високо незалежної роботи неформальної освіти вимагає від педагога переходу від ролі безперечного джерела знань на роль фасилітатора, а точніше – факультативного джерела підтримки. Це особливо важливо з огляду на динаміку процесів та швидкості оновлення знань у сучасному світі.

Щиро вдячні за роботу нашим німецьким колегам – співзасновнику школи Тіло Бекеру, науковцям ТУД Ангелі Франке, Свену Фролінгу, Лізі-Марії Шайфер, міжнародному експерту з транспортного планування Олені Чернишовій та доцентам ХНАДУ Олександру Колію і Геннадію Птиці.

Т.Т. Токмиленко,
ст. викл. каф. ТСЛ

❍ *ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ*

НЕПОДІЛЬНА, СОБОРНА, ЄДИНА...

Двадцять другого січня 1919 р. відбувалася одна з найважливіших за своїм символізмом подій в історії українського народу – проголошення Акту злуки УНР і ЗУНР.

Наразі ми живемо у занадто складний час, коли на Сході нашої країни кожна тиха хвилина на вагу золота. Такими хвилинами ми маємо завдячувати тим, хто понад сто років тому не боявся і не боїться нині захищати нашу державу і нашу волю, адже єдність, свобода і незалежність – багатовікова мрія кожного українця.

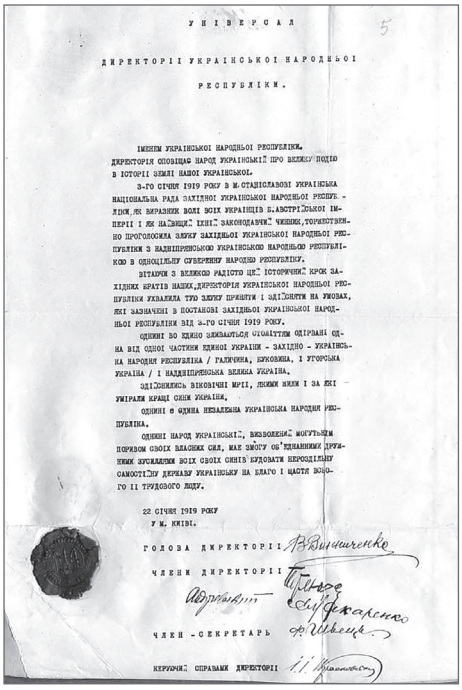

УНІВЕРСАЛ

ДИРЕКТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ.

ІМЕНЕМ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ.
ДИРЕКТОРІЯ ОПОВІЩАЄ НАРОД УКРАЇНСЬКІЙ ПРО ВЕЛИКУ ПОДІЮ В ІСТОРІЇ ЗЕМЛІ НАШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ.

3-ГО СІЧНЯ 1919 РОКУ В М.СТАНІСЛАВОВІ УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА ЗАХІДНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ, ЯК ВИРАЗНИК ВОЛІ ВСІХ УКРАЇНЦІВ Б.АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ І ЯК НАЙВИЩИЙ ЇХНІЙ ЗАКОНОДАВЧИЙ ЧИННИК, ТОРЖЕСТВЕННО ПРОГОЛОСИЛА ЗЛУКУ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ З НАДНІПРЯНСЬКОЮ УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНЬОЮ РЕСПУБЛІКОЮ В ОДНОЦІЛЬНУ СУВЕРЕННУ НАРОДНЮ РЕСПУБЛІКУ.

ВІТАЮЧИ З ВЕЛИКОЮ РАДІСТЮ ЦЕЙ ІСТОРИЧНИЙ КРОК ЗАХІДНИХ БРАТІВ НАШИХ, ДИРЕКТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ УХВАЛИЛА ТУЮ ЗЛУКУ ПРИНЯТИ І ЗДІЙСНЯТИ НА УМОВАХ, ЯКІ ЗАЗНАЧЕНІ В ПОСТАНОВІ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ ВІД 3-ГО СІЧНЯ 1919 РОКУ.

ОДНИНІ ВО ЄДИНО ЗЛИВАЮТЬСЯ СТОЛІТТЯМ ОДІРВАНІ ОДНА ВІД ОДНОЇ ЧАСТИНИ ЄДИНОЇ УКРАЇНИ - ЗАХІДНО - УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ РЕСПУБЛІКА / ГАЛИЧИНА, БУКОВИНА, І УГОРСЬКА УКРАЇНА / І НАДДНІПРЯНСЬКА ВЕЛИКА УКРАЇНА.

ЗДІЙСНИЛИСЬ ВІКОВІЧНІ МРІЇ, ЯКИМИ ЖИЛИ І ЗА ЯКІ УМІРАЛИ КРАЩІ СИНИ УКРАЇНИ.

ОДНИНІ Є ЄДИНА НЕЗАЛЕЖНА УКРАЇНСЬКА НАРОДНЯ РЕСПУБЛІКА.

ОДНИНІ НАРОД УКРАЇНСЬКІЙ, ВИЗВОЛЕНИЙ МОГУТЬЮМ ПОРИВОМ СВОЇХ ВЛАСНИХ СИЛ, МАЄ ЗМОГУ ОБ'ЄДНАННИМИ ДРУЖНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ ВСІХ СВОЇХ СИНІВ БУДОВАТИ НЕРОЗДІЛЬНУ САМОСТІЙНУ ДЕРЖАВУ УКРАЇНСЬКУ НА БЛАГО І ЩАСТЯ ВСЬОГО ЇЇ ТРУДОВОГО ЛЮДУ.

22 СІЧНЯ 1919 РОКУ
У М. КИЇВІ.

ГОЛОВА ДИРЕКТОРІЇ В.Винниченко

ЧЛЕНИ ДИРЕКТОРІЇ

ЧЛЕН - СЕКРЕТАРЬ

КЕРУЮЧИЙ СПРАВАМИ ДИРЕКТОРІЇ

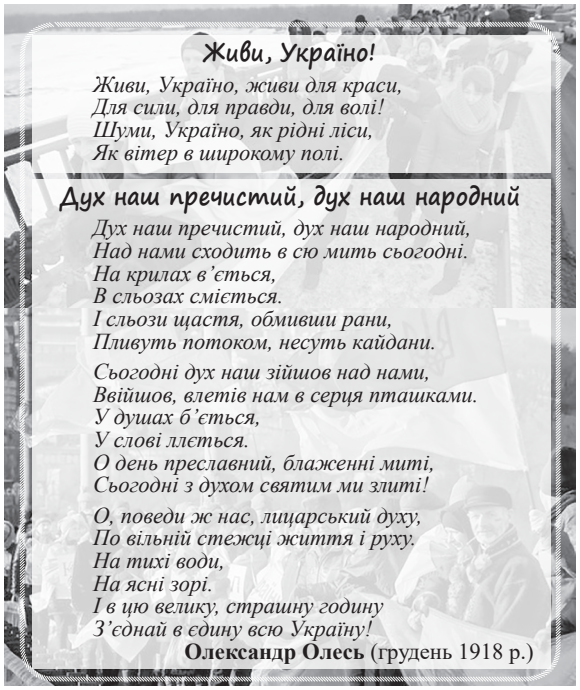

Живи, Україно!

Живи, Україно, живи для краси,
Для сили, для правди, для волі!
Шуми, Україно, як рідні ліси,
Як вітер в широкому полі.

Дух наш пречистий, дух наш народний

Дух наш пречистий, дух наш народний,
Над нами сходить в сю мить сьогодні.
На крилах в'ється,
В сльозах сміється.
І сльози щастя, обмивши рани,
Пливуть потоком, несуть кайдани.

Сьогодні дух наш зійшов над нами,
Ввійшов, влетів нам в серця пташками.
У душах б'ється,
У слові ллється.
О день преславний, блаженні миті,
Сьогодні з духом святим ми злиті!

О, поведи ж нас, лицарський духу,
По вільній стежці життя і руху.
На тихі води,
На ясні зорі.
І в цю велику, страшну годину
З'єднай в єдину всю Україну!

Олександр Олесь (грудень 1918 р.)

Сьогодні, після майже трьох десятків років Незалежності, проблема соборності України є, на жаль, не менш актуальною. На шостому році незаконної анексії Криму та українсько-російського збройного протистояння, що триває на Донбасі, історична дата 22 січня набула більшої значущості і ваги для громадянського суспільства. Культурні та ментальні відмінності між українцями Сходу і Заходу існували завжди, однак завжди наші співвітчизники прагнули єдності. І Акт возз'єднання УНР і ЗУНР – історичний факт, що показав безсилля будь-яких спроб роз'єднати країну навпіл.

Як і деякі нинішні політичні діячі, тодішні лідери Директорії В. Винниченко і С. Петлюра також мали різні погляди на майбутнє української державності. Та попри їхні розбіжності у поглядах й особисту антипатію, у день проголошення Акту злуки між С. Петлюрою і В. Винниченком була згода й підтримка спільного рішення – об'єднання двох українських держав, які стояли над прірвою зникнення, у єдине ціле з метою і надією разом вибудовувати українську державність. Того далекого дня було, принаймні на якийсь час, відкладено убік усі суперечності й непорозуміння задля втілення справи, що мала би стати підмурівком формування єдиної незалежної соборної України. На жаль, зреалізувати вже тоді потенціал того історично справедливого і стратегічно грамотного рішення не вдалося – обставини вперто діяли проти бажання українців створити власну державу.

Сучасні публіцисти і політики зазвичай звертають увагу на сам Акт злуки, забуваючи або вважаючи недоцільним вписати його у ширший контекст тогочасної історичної ситуації. Часом це виглядає так, немов би ні до а ні після 22 січня 1919 р. не відбувалося нічого важливого і вартого уваги. Натомість як історія підготовки до об'єднання УНР і ЗУНР у єдину державу, так і подальша історія соборної держави після злуки не лише варті уваги, але й мають слугувати важливим уроком для сучасних українців – як політиків і державотворців, так і пересічних громадян.

Ідея єднання українців по обидва боки російсько-австрійського кордону визрівала в середовищі української інтелігенції вже від XIX ст., однак можливість її втілення у життя була примарною – як Російська, так і Австро-Угорська імперії стояли непорушно і беззастережно панували на українських землях. Ситуація змінилася з початком Першої світової війни (1914 – 1918 рр.), коли захиталися підвалини тогочасної світобудови. Політично активні українці в обох імперіях почали розробляти і намагатися втілити в життя плани, які дозволили би об'єднати український народ чи то в межах однієї з імперій, де українцям було б надано певні права національно-територіальної автономії, чи навіть у межах незалежної держави Україна.

Попри всі стратегічні й тактичні розбіжності, українські політичні і громадські діячі дотримувалися ідеї єднання українського народу та українських земель у межах цілісної української держави. Власне урочисте проголошення Акту злуки УНР і ЗУНР відбулося двадцять другого січня 1919 р. на Софійській площі у Києві.

Однак зовсім скоро Директорія почала втрачати контроль над територією держави, державне цивільне і військове управління виявилося дезорганізованим і на українській землі запанувала горезвісна отаманщина. За таких умов об'єднання УНР і ЗУНР у єдину державу мало не одразу перетворилося на прекрасний за своїми намірами, але порожній за реальним змістом акт політичної волі українського народу. Справжнього об'єднання так і не відбулося. З обох боків на українські землі сунули вороги – із заходу наступали поляки, зі сходу – підтримувані, організовані і забезпечені Росією більшовики. В середині липня 1919 р. підконтрольна соборній українській державі територія зменшилася до вузької смуги уздовж Збруча. Подальший вир громадянської війни і зовнішньої агресії невдовзі знищив також рештки війська Директорії УНР і більшою частиною розбурханої, знекровленої та остаточно знесиленої України опанували більшовики. Західні ж землі України увійшли переважно до складу Польщі.

Акт злуки, ідея Соборної української державності стали за таких умов символом, що визначав подальший вектор розвитку українського національного руху. А трагічні події української історії, які відбулися після і внаслідок втрати суверенної національної державності, стали гірким досвідом для українського народу і мають слугувати показовим уроком для тих, хто і зараз нехтує збереженням, зміцненням і розвитком здобутої незалежності.

Історія України упродовж XX ст. добре показала, чим може обернутися для народу втрата власної держави і розділення її території на частини між різними сусідніми країнами.

Сто перша річниця Акту Злуки УНР і ЗУНР нині набула нового, вагомішого звучання в контексті протидії російській агресії та окупації Криму й частини Донбасу.

День Соборності змусив усіх нас згадати про ціну, яку заплатили українці за здобуття власної державності, про важливі реальні й символічні кроки на шляху до єдності українського народу та українських земель, адже тільки єдність і свобода робить нас гідними нащадками наших праотців.

Тож мужньо зберігаймо цей безцінний скарб!

Ольга Овод

❍ *ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ КРУТ*

БІЙ ЗА МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ

Двадцять дев'ятого січня українська громадськість відзначила День пам'яті полеглих у бою під Крутами. Незважаючи на те, що бій під Крутами не мав визначального воєнного значення, для українського народу він став символом героїзму і жертовності молодого покоління у боротьбі за незалежність України.

Тривалий час подробиці бою під Крутами залишалися невідомими і скоріше нагадували легенду: проти багатотисячного більшовицького війська український уряд жорстоко кинув необстріляну молодь – студентів і гімназистів, які мужньо билися, загинувши у нерівному бою. Лише з плином десятиліть після виявлення окремих документів і численних спогадів було відтворено істину. Під час того запеклого бою українські вояки затримали більшовицьку армію на чотири дні, що дало змогу добровольцям утримати столицю на необхідний для укладання Брест-Литовського миру час, який означав міжнародне визнання української незалежності.

Відтоді минуло понад сто років, а ми, на жаль, знову вимушені обороняти власну незалежність ціною людських жертв. Пам'ятати своїх героїв дуже важливо, адже це найкращі сини нашої Вітчизни, яких ми втрачаємо й дотепер. Тих, хто поповнили український національний пантеон сьогодні, вистачить для виховання патріотизму на сотні років уперед. Крутівці у цьому пантеоні посідають особливе місце, адже вони чи не найперші віддали свої життя за рідну країну.

Відзначення бою під Крутами розпочалося напередодні проголошення незалежності України. Двадцять дев'ятого січня 1991 р. з ініціативи Народного руху України, Студентської спілки та інших національно-демократичних організацій в Крутах було встановлено березовий хрест, біля якого відбувся перший громадський мітинг.

У січні 2003 р. було підписано розпорядження «Про вшанування пам'яті героїв Крут». Відтоді у багатьох містах України встановлено пам'ятні знаки, проводяться мітинги й тематичні вечори за участю керівників держави, політиків і представників громадськості.

На державному рівні вшановувати пам'ять героїв Крут розпочато з 2004 р.

У 2006 р. в Крутах було відкрито Меморіал пам'яті героїв Крут. Через два роки його доповнили сімома вагонами і відкритою залізничною платформою військового ешелону. Згодом у двох вагонах було облаштовано музейну експозицію, присвячену бою під Крутами. До експозиції увійшли історичні документи і фотокартки, схеми і карти, макети зброї і спорядження. За декілька років діяльності музей відвідали десятки тисяч студентів та учнів багатьох міст України. У січні 2012 р. на місці дерев'яного хреста на Аскольдовій могилі було встановлено пам'ятник крутівцям: виготовлений із дорогого каменя «козацький хрест» з висіченим тризубом у центрі, під яким промовиста і символічна цитата із святого Євангелія: «Найбільша любов – життя покласти за друзів».

Нинішніх захисників України, які своїми патріотизмом, мужністю і героїзмом гідно продовжують славну військову традицію наших предків, ми з гордістю називаємо «кіборгами».

Ольга Ожго

❍ *ПАМ'ЯТАЄМО, ЩОБ ЖИТИ*

ЗГАДУЮЧИ МИНУЛЕ

П'ятнадцятого лютого у нашій державі відзначається День вшанування учасників бойових дій в республіці Афганістан.

Війна в Афганістані розпочалася у грудні 1979 р. і тривала більше дев'яти років. Участь у ній взяли 160 375 українських військовослужбовців, 3360 з яких загинули, 72 зникли безвісти, майже 4000 отримали інвалідність.

Саме 15 лютого 1989 р. останній солдат перетнув афгансько-узбецький кордон біля містечка Термез. Відтоді ця дата увійшла в новітню історію як День пам'яті воїнів-інтернаціоналістів, День вшанування учасників бойових дій на території інших держав.

Український народ шанує тих, хто пройшов горнило афганської війни.

Час не підвладний викреслити з пам'яті героїчні подвиги і приклади вірності військовому обов'язку, що продемонстрували наші земляки, яким довелося нести нелегку військову службу в горах Афганістану.

Вшановучи пам'ять загиблих і глибоко сумуючи за ними, ми схиляємо голову перед їхнім подвигом, мужністю і витримкою, адже вони сповна виконали свій військовий обов'язок. Вічна їм пам'ять.

А ще ми палко шануємо живих героїв тієї війни, адже вони не лише добре знають справжню ціну війни і миру, але й дорожать сьогодненням, чітко усвідомлюючи свою відповідальність за майбутнє. Поняття патріотизму для воїнів-інтернаціоналістів – не пустий звук. Для них це рідне місто і рідне село, рідна земля і рідна Україна!

Серед десятків тисяч наших співвітчизників, які нині гідно боронять цілісність і незалежність України на її південно-східних кордонах, є і воїни-афганці, які демонструють і передають свої військові навички та вміння молодим побратимам. Сьогодні їхній досвід, високі моральні якості, активна громадянська позиція і професіоналізм служать на благо України.

Щиросердно бажаємо Вам, шановні співвітчизники, міцного здоров'я і добра, щастя і достатку, мирного неба і довгих років життя!

В.Г. Покотило,
помічник першого проректора

❍ *ОФІЦІЙНО*

МЕТОДИЧНА РАДА ПОВІДОМЛЯЄ

Наприкінці січня під головуванням проф. М.Д. Касліна відбулося планове засідання методичної ради університету, де було розглянуто такі питання.

1. Новий порядок Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо оформлення відомостей про самооцінювання освітніх програм.

Заслухавши та обговоривши доповідь заступника голови методради доц. Д.П. Лабенка, методична рада відзначає, що Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти готує рекомендації для експертів з акредитації освітніх програм.

Акредитація освітньо-професійних програм (ОПП) – це оцінювання якості освітніх програм та освітньої діяльності ЗВО за цією ОПП на предмет відповідності стандарту вищої освіти і спроможності виконання вимог стандарту.

Оцінювання якості ОПП проводиться за критеріями.

В обговоренні першого питання взяли участь професори В.Г. Шинкаренко, М.Д. Каслін і Н.В. Внукова.

2. Підсумки методичної роботи за осінній семестр 2019 – 2020 н. р.

Заслухавши та обговоривши доповідь начальника навчального відділу проф. М.Д. Касліна, методична рада відзначає, що в цілому усі кафедри університету виконали план з навчально-методичної роботи за осінній семестр 2019 – 2020 н. р. Успішно проведено акредитаційну експертизу таких освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня: екологія та охорона навколишнього середовища і другого (магістерського) рівня вищої освіти: мости і транспортні тунелі, а також інженерна геодезія.

До Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти України подано на затвердження висновки експертних комісій за результатами проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм другого магістерського рівня та заяву на PhD акредитацію третього рівня підготовки.

Варто відзначити продуктивну роботу кафедр ФТС, ФПІГ і МФ, які у тісній співпраці з ЛІТОС та ІОЦ брали активну участь у впровадженні нової структури, заповненні та подальшому оновленні офіційного Вебсайту ХНАДУ. На дорожньо-будівельному факультеті проводиться подальша робота щодо впровадження пілотного проекту дуальної освіти для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», про що підписано договір з ТОВ «Інститут проектування інфраструктури транспорту». Відділом акредитації, стандартизації та якості навчання розроблено і впроваджено Стандарт СТВНЗ 63.1-01:2018 «Внутрішня система забезпечення якості», що визначає основні принципи її функціонування. Проаналізовано зауваження експертів Національного агентства щодо акредитації ОПП та підготовлено відповідні нормативно-методичні розробки. Проводиться необхідна робота з підготовки щорічного звіту у зв'язку з підтвердженням статусу національного університету у 2020 р.

В обговоренні цього питання взяли участь проф. В.В. Бондаренко і В.Г. Шинкаренко та доц. А.І. Кудін і Ю.О. Костенко.

У різному було надано інформацію:

1. Представлення до вченого звання професора кафедри двигунів внутрішнього згоряння проф. О.І. Воронкова (доц. С.І. Поваляєв).

2. Про отримання дозволу на видання підручника «Психологія управління» (укр. мовою). Автор: В.В. Бондаренко;

навчальних посібників:

– «Основи педагогіки та психології вищої школи» (укр. мовою). Автор: В.В. Бондаренко;

– «Лінійне програмування» (укр. мовою). Автори: О.О. Ємець, О.С. Пічугіна, О.Б. Маций, К.П. Коробчинський (доц. В.О. Федорова).

О.М. Харківська,
секретар методради

❍ *ВІТАЄМО*

Анатолія Миколайовича Туренка – ректора ХНАДУ.

Юрія Опанасовича Бекетова – декана факультету транспортних систем.

Віталія Петровича Кожушка – завідувача кафедри мостів, конструкцій та будівельної механіки.

Олександра Васильовича Поляруса – завідувача кафедри метрології та безпеки життєдіяльності.

Тетяну Миколаївну Цимбал – помічника декана факультету підготовки іноземних громадян.

Євгена Сергійовича Венцеля – професора кафедри будівельних і дорожніх машин ім. А.М. Холодова.

Сергія Володимировича Філіпковського – професора кафедри теоретичної механіки і гідравліки.

Валентину Олександрівну Юрченко – професора кафедри екології.

Євгена Олександровича Білогурова – доцента кафедри технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорущенка.

Володимира Олексійовича Тімоніна – доцента кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки.

Тетяну Вікторівну Плугіну – доцента кафедри автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій.

Олену Миколаївну Перунову – доцента кафедри обліку, оподаткування та міжнародних економічних відносин.

Ларису Анатоліївну Хорунжу – доцента кафедри іноземних мов.

Кіру Володимирівну Подшивалову – старшого викладача кафедри природничих і гуманітарних дисциплін.

Івана Васильовича Кофанова – викладача кафедри фізичного виховання та спорту.

Вітаємо ювілярів

(які народилися у січні – лютому)

Сергія Ілліча Клименка – головного механіка.

Наталію Миколаївну Руденко – провідного бухгалтера бухгалтерської служби.

Валентину Іванівну Попову – завідувачку лабораторії кафедри технології металів та матеріалознавства ім. О.М. Петриченка.

Наталю Анатоліївну Рудецьку – завідувачку сектора наукової бібліотеки.

Андрія Івановича Степанюка – майстра виробничого навчання кафедри технології металів та матеріалознавства ім. О.М. Петриченка.

Світлану Василівну Іванюженко – провідного фахівця з обліку персональних даних сектора обліку співробітників.

Олесю Олександрівну Семерньову – інженера відділу головного енергетика.

Ігоря Миколайовича Каніщева – інженера 2 категорії навчально-науково-випробувальної лабораторії швидкісних автомобілів.

Андрія Івановича Богданова – фахівця видавничої справи видавництва.

Зою Костянтинівну Солодовник – завідувачку камери схову гуртожитку №6.

Тетяну Дмитрівну Лабур – кухаря 5 розряду їдальні.

Тетяну Олександрівну Вараку – сторожа відділу охорони.

Лідію Михайлівну Балюк – сторожа відділу охорони.

Дмитра Валерійовича Квашніна – сторожа відділу охорони.

Олексія Миколайовича Дригайла – сторожа відділу охорони.

Любов Петрівну Калашник – чергову гуртожитку №3.

Олексія Миколайовича Циганка – столяра будівельного 4 розряду будівельної дільниці.

Сергія Івановича Чумака – столяра 2 розряду гуртожитку №6.

Лідію Василівну Гаврилюк – прибиральницю гуртожитку №4.

Наталію Василівну Сівцову – прибиральницю гуртожитку №5.

Зичимо Вам, шановні ювіляри, професійної наснаги та успіхів у Вашій благородній справі збагачення інтелектуального і духовного потенціалу молоді, а також міцного здоров'я, добробуту і довголіття!

Колектив ХНАДУ

❍ *ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ*

ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ

Голодомор 1932 – 1933 років – одна з трагічних сторінок історії України. Історична пам'ять є дуже важливою як для нашого народу, так і для державотворців, адже саме вони відповідальні перед народом за проведення своєї політики.

Голодомор в Україні дуже довго замовчувався і лише з 1987 р. почали відкрито говорити про цю трагедію, яка до початку 2000-х років трактувалася просто як «голод». У травні 2003 р. Верховна Рада України визначила голодомор 1932 – 1933 рр. як акт геноциду проти українського народу, а 28 листопада 2006 р. прийняла Закон України «Про Голодомор 1932 – 1933 років в Україні», яким його власне і визнано як геноцид українського народу.

Тодішня сталінська карально-репресивна система, задовольняючи потреби колективізації та індустріалізації, будь-якими засобами намагалася вилучити в українського селянина не лише хліб, а й усе, що було вироблено. Для підкорення українського населення, яке чинило найбільший опір державній політиці у сільському господарстві, штучно створений голод став надзвичайно дієвою каральною акцією. Особливо це стосувалося українських селян, які складали майже 90% мешканців сіл. Тодішнє партійне керівництво намагалося знищити українське село та його населення, розуміючи їхню провідну роль у національно-визвольному русі, збереженні національного духу і прадавніх традицій.

Про це, зокрема, свідчать і численні постанови радянської влади, що передбачали арешти, розстріли чи ув'язнення на 10 років за непокору їх виконувати. По суті українські селяни ставали «кріпаками» тодішньої каральної системи і були приречені на голодну смерть. Тих же партійних діячів, які не підтримували лінію партії, виключали з її лав, арештовували, висилали і розстрілювали як «саботажників». Таким чином було узаконено свавілля, крадіжки і грабіж як державними, так і місцевими органами влади селянських господарств в Україні.

Незважаючи на звіти з районів України про непосильний стан та вражаючі факти голоду і смертності, канібалізму і трупоїдства, голод в Україні офіційно заперечувався. А зубожілих селян, які голодували, зараховували до ледарів, злодіїв і дармоїдів.

Наслідки тих трагічних років були вкрай жахливими не лише для сільськогосподарської галузі України, але й для генофонду українського народу. Наразі остаточно не встановлено кількість жертв голодомору, що може сягати від 8 млн осіб і більше. Лише в одній Харківській області втрати становлять майже 2 млн населення.

В Україні ще живі свідки тих жахливих подій, хто пам'ятає ту страшну трагедію, проте, на жаль, з кожним днем наша жива історія втрачається, адже деякі учасники тих подій, особливо ті, хто на той час був дитиною і виховувався у родинах службовців, отримуючи продовольчий пайок, навіть не усвідомлювали істинних масштабів голодомору і його штучний характер.

Тож вкотре низько вклонімося нашим співвітчизникам, які мужньо протистояли сталінському терору і загинули від штучно влаштованого голоду.

Богдан Василенко

Свічка пам'яті

Знов прокинулись ранки холодні.
Дощ хрестами в сніжинках застиг.
Поминаючи мертвих сьогодні,
Ми рятуєм майбутнє живих.

День жалю... День скорботи, печалі
Запалив нашу пам'ять. Свічки –
Це ті душі, листочки опалі,
Хто став тінню в голодні роки.

Без притулку у храмі Господнім,
Поміж хвиль і порогів ріки
Стогнуть душі, бо в серці народнім
Проросли забуття колючки.

Полікуймо свічею-зорею
День минулий. Згадаймо усіх,
Хто любов'ю живою своєю
Поділитися з нами не встиг…

Щоб у ранки і теплі, й холодні
Не ішли шикуватись хрести,
Щоб не плакали душі голодні,
Свічку-пам'ять свою захисти.

Наталія Погребняк

Голодомор

Ти кажеш, не було голодомору?
І не було голодного села?
А бачив ти в селі пусту комору,
З якої зерна вимели до тла?

Як навіть мариво виймали із печі
І забирали прямо із горшків.
Окрайці вирвали з рук малечі,
І з торбинок нужденних стариків?

Ти кажеш, не було голодомору?
Чого ж тоді, як був і урожай,
Усе суціль викачували з двору, –
Греби, нічого людям не лишай!

Я бачив сам оту зловісну пору
І пухлих, і померлих на шляхах.
І досі ще стоять мені в очах...
А кажеш – не було голодомору?

Дмитро Білоус

Хвилина мовчання

Хвилина мовчання сльозою горить,
Пронизує струмом немов би ця мить,
Щипає за душу, бере за живе
І дзвоном тривожним у серці гуде.

Я бачу той розпач безсилих людей
І погляд голодних дитячих очей,
В долоні затиснуті п'ять колосків,
Гвинтівку і вирок жорстоких катів.

Спустошені села, порожні хати
І сни про матусю дитя-сироти,
Яке, наче паросток роду, живе
Й натхненно шукає коріння своє.

Я чую той стогін крізь щільність років,
Крізь спогадів тугу померлих батьків...
У вічність нестиму сторінку сумну –
Про жертв геноциду пам'ять святу.

Наталка Купрієнко

❍ *ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ РІДНОЇ МОВИ*

Мова наша – солов'їна

Українська мова – не просто рідна мова, що супроводжує мій життєвий і професійний шлях, це мова мого натхнення, моєї зваби і моральності. Саме тому твори-роздуми своїх студентів я сприймаю як частку духовного зізнання і щороку маю шалені надії, що ці художні зернята патріотизму проростуть колосистою пшеницею єднання всіх громадян в ім'я України.

Н.В. Нікуліна,
зав. каф. українознавства

Для мене рідна мова – це характер і духовна могутність кожного українця. Це те, що від народження чує дитина від матусі. Мати, принісши дитину додому, співає їй колискові, каже теплі і лагідні слова. Отож, всі ми чуємо і вивчаємо рідну мову ще змалечку. Багато хто каже, що наша мова дуже гарна і милозвучна. І з цим важко не погодитись, бо такої, як наша мова, немає ніде. Тільки у нас можна почути дуже гарні пісні, прочитати цікаві і багаті на теплі відносини твори та поеми. Для мене рідна мова означає дуже багато, адже завдяки їй я живу, спілкуюсь і пізнаю світ. Я б дуже хотів, щоб кожен з нас шанував рідну солов'їну мову, бо ця мова заслуговує на гідних українців.

Віталій Ковальов, гр. Т-12-19

Мова – душа народу. Для мене українська мова – це приклад незламності та волелюбності. Упродовж багатьох років мою рідну мову намагалися викорінити з вуст українського народу. Наша мова пройшла через усі перешкоди, вистояла і стала ще кращою та величнішою.

Наразі, на жаль, більшість харків'ян надають перевагу російській мові, що, на мою думку, дуже велика помилка. Невже українська мова долала перешкоди, що виникали на шляху її утвердження та розвитку, марно? Мову треба шанувати та оберігати, як зіницю ока, адже це найголовніша ознака ідентичності народу. А також пам'ятати, що наша мова – це я і ти, це відображення нашої історії і культури.

Юлія Карягіна,
гр. Т-13-19

Для мене українська мова – це неоціненний скарб, невичерпне джерело цікавості. Вона пройшла дуже непростий шлях до свого утвердження й повноцінного набуття статусу державної мови. І, на мою думку, вона на цей статус заслуговує.

На теренах України існує багато інших мов, що є поширеними серед народу, однак найпопулярніша з них – російська. Я передусім за співіснування мов, але мені здається, що кожен громадянин нашої держави, який наділений повагою перш за все до себе, справжній патріот, повинен знати, а головне поважати державну українську мову.

Саме тому, зі свого боку, щоразу прагну вдосконалити свої знання, пишаюсь і насолоджуюсь кожним словом цієї близької моєму серцю мови.

Ольга Мельник, гр. Т-13-19

Українська мова для мене рідна, красива і ніжна. В ній вся наша історія, всі надії й розчарування. Наша державна мова посідає третє місце за милозвучністю та красою серед усіх мов світу. Це, без сумніву, найважливіший скарб народу, який потрібно оберігати та цінувати для того, щоб не забувати минуле та мати щасливе майбутнє. Я б хотіла, щоб українська мова була в пошані кожного з нас, тому що ми – українці.

Юлія Котова,
гр. АП-11-19

Для мене українська мова – це життя. Змалку я розмовляю російською, напевно, тому що народилася й виросла на Донеччині. Але чому тоді я так кажу? Все через те, що українську мову я слухала й читала упродовж усього життя. Сміливо можу сказати, що вона виховала мене й навчила любити рідну країну. Сьогодні я не уявляю України без її рідної мови.

Люди в світі спілкуються багатьма різними мовами, але я не зустрічала милозвучнішої й лагіднішої за нашу українську мову.

Юлія Ткаченко,
гр. Т-13-19

❍ *ЛІКАРІ ЗАСТЕРІГАЮТЬ*

НОВА КОРОНАВІРУСНА ІНФЕКЦІЯ – ЗАГРОЗА ДЛЯ ЛЮДСТВА

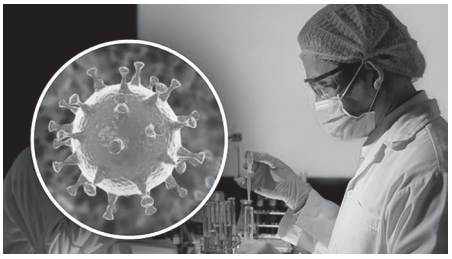

Небезпечний коронавірус, від якого зараз у Китаї стрімко помирають люди, станом на 10.02.2020 р. дістався 24 країн світу. Це – дуже небезпечна тенденція, адже новий вбивчий вірус від часу офіційного виявлення його і спалаху у провінції Хубей ще 12 грудня та першого смертельного випадку, що стався 11 січня, дуже швидко дістався інших континентів.

За останніми даними коронавірусом вже заразилися понад 40 тис. людей, померло 910 осіб.

На щастя в Україні жодного підтвердженого лабораторно випадку нової коронавірусної інфекції не зареєстровано.

За оцінками ВООЗ та ECDC ризики розповсюдження нової коронавірусної інфекції залишаються дуже високими не лише на регіональному, але й на глобальному рівнях.

Стрімкому поширенню нового коронавірусу, очевидно, посприяло ще й те, що у Китаї 25 січня відзначали Новий рік. У цей час трудові мігранти поверталися з мегаполісів додому. Велика частина людей також вирушила за кордон (за даними державних ЗМІ КНР, у минулому році майже 7 млн туристів з Китаю вирушили за кордон саме під час китайського Нового року). Як пише The Washington Post, це найбільша міграція людей на планеті, і час спалаху вірусу навряд чи міг бути гіршим.

Усіх нас турбує, чим цей коронавірус особливо небезпечний, звідки він узявся, чи фіксувався раніше і яка ситуація з його поширенням нині?

Джерелом зараження стали найімовірніше тварини.

Коронавірусна інфекція характеризується ураженням верхніх відділів респіраторного тракту та мало вираженою інтоксикацією із доброякісним прогнозом. За винятком особливих випадків: тяжкого гострого респіраторного синдрому (ТГРС або SARS, що був виявлений у 2003 р.); близькосхідного коронавірусного респіраторного синдрому (джерелом якого у 2012 р. стали верблюди) та нового уханського, що виник у 2020 р.

Коронавіруси містять РНК, що може бути носієм генетичної інформації замість ДНК, і нагадують сонячну корону (звідки і назва).

Оскільки джерелом попередніх коронавірусних інфекцій були тварини, то вчені припускають, що й цього разу інфекція пройшла той самий шлях. Цю версію підтверджує те, що перші випадки захворюваності в китайському Ухані пов'язуються з місцевим ринком морепродуктів, де, згідно з особливостями національної кухні, окрім морських тварин, продавали курей, кролів та змій з кажанами. Але саме який із цих видів і став джерелом зараження досі не відомо.

Новий коронавірус небезпечний тим, що, окрім загальних ознак інфекції, викликає швидкий розвиток пневмонії. Але будь-який новий вірус особливо небезпечний тим, що може мутувати. Коли вірус потрапляє до клітини і починає розмножуватися, він може почати мутувати, завдяки чому здатний ефективніше поширюватися і ставати більш небезпечним.

Варто зазначити, що аналіз генетичного коду нового вірусу в університеті Единбурга показує, що він тісніше пов'язаний із іншим коронавірусом – SARS, ніж будь-який інший коронавірус людини. Цей коронавірус має серйозніші симптоми, аніж просто застуда, але все ж вони не настільки тяжкі, як у випадку SARS.

Згаданий вірус SARS (або тяжкий гострий респіраторний синдром – ТГРС), осередок якого теж був виявлений у Китаї ще у 2002 р., свого часу також завдав багато проблем. Тяжка гостра пневмонія, викликана коронавірусом SARS у 2002 – 2003 рр., характеризувалася легкістю зараження, швидкістю поширення, тяжким перебігом і високою летальністю. Передача від людини до людини була дуже стрімкою і багато медпрацівників заразилися від пацієнтів.

Вірус SARS поширився на 35 країн, де захворіли 8461 людей, з яких 916 померли. Протиепідемічні заходи по всьому світу дозволили повністю вгамувати хворобу у 2004 р., коли було зафіксовано останні три випадки захворювання. При цьому в Україні не було зафіксовано жодного випадку SARS.

Через поширення нового коронавірусу Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила глобальну надзвичайну ситуацію зі здоров'ям. Основною пересторогою є те, що небезпечний вірус поширюється на країни зі слабо розвиненими системами охорони здоров'я.

Специфічних ліків від коронавірусу та його профілактики поки що не існує, але над вакциною активно працюють науковці. Лікування відбувається симптоматично: організму допомагають, щоб він сам впорався, підключивши свою імунну систему, захистився і одужав. За необхідності хворого підключають до апарату штучної вентиляції легенів. Можливо зараз варто перевірити ті противірусні ліки, які вже є, та дізнатися, чи будуть вони ефективними проти коронавірусу. Але для цього потрібен час.

Чи готова Україна у разі виявлення у нас коронавірусу захистити інфікованих, можна сказати, що так. У нас є інфекційні стаціонари, де лікують пневмонію, є реанімаційні відділення в інфекційних відділеннях лікарень з відповідною апаратурою. Але для того, щоб ця готовність була ще вищою, потрібне краще фінансування інфекційної служби.

Єдиним захистом від вірусу може стати вакцина, над створенням якої активно працюють американські учені з Національного інституту здоров'я, про що повідомляє CNN. Але для розробки вакцини потрібно декілька місяців. А поки вакцина стане доступною, знадобиться більше року.

Наразі у великих аеропортах багатьох країн світу, у т.ч. Сінгапуру, Гонконгу, Токіо, Нью-Йорка, Сан-Франциско, Лос-Анджелеса та інших встановлено сканери, що виявляють людей з підвищеною температурою тіла серед пасажирів, які прилітають з м. Ухань.

Центр громадського здоров'я МОЗ України повідомив прикордонну службу України та всіх відповідальних осіб про ситуацію з коронавірусом в Китаї, а також про екстрені рекомендації Всесвітньої організації охорони здоров'я. Урядовці розіслали усім відповідальним за перебіг поширення коронавірусної інфекції структурам клінічні критерії визначення випадку цієї інфекції. Залишається сподіватися, що усі ці заходи дозволять її локалізувати.

Міністерство охорони здоров'я нагадує про основні заходи профілактики, яких слід дотримуватися при відвідуванні країн, де були зареєстровані випадки коронавірусу: уникати тісного контакту з людьми, які мають симптоми гострої респіраторної інфекції; частіше мити руки з милом; уникати тісного контакту з тваринами на фермах або у дикій природі. Людям з симптомами гострої респіраторної інфекції слід дотримуватися правил поведінки при кашлі (не підходити надто близько до співрозмовників, використовувати одноразові серветки при кашлі та чханні, мити частіше руки, а також максимально скоротити контакти з іншими людьми).

Щоби не захворіти, Всесвітня організація охорони здоров'я радить утриматися від подорожей до Китаю, не контактувати з вуличними тваринами, піддавати термічній обробці м'ясо та яйця, а також часто мити руки. Потрібно захищатися так само як і від звичайного грипу.

А от боятися посилок із Китаю не варто. У соціальній мережі з'явилися «лякалки» про небезпечні пакунки, привезені через китайські інтернет-магазини. Заразитися вірусом через одяг або побутову техніку малоймовірно. Вірусу потрібен організм, щоб жити, а от з тваринами він може передаватися, тому тваринок з Китаю не варто отримувати.

Головне – не панікувати, звертати увагу на місцевий імунітет, захист слизових оболонок і багато пити. Якщо ж захворіли – слід негайно звернутися до лікаря та не займатися самолікуванням.

Подбайте про збалансоване харчування, гуляйте у будь-яку погоду і будьте здорові!

Ж.Д. Кравченко,
лікар-терапевт ХНАДУ,
заст. гол. лікаря
з ОМР КНП «МСЛ» ХМР

❍ *ТУРБОТА*

СВЯТКОВІ ЗУСТРІЧІ

За доброю традицією, що склалася в нашому університеті, напередодні різдвяних і новорічних свят відбулися зустрічі ректора, професора А.М. Туренка з ветеранами праці, які нині на заслуженому відпочинку, а також зі студентами-сиротами, які через різні життєві обставини залишилися без сімейного тепла і затишку.

Про ветеранів праці і непрацюючих пенсіонерів, а також про студентів-сиріт опікується особисто Анатолій Миколайович і профспілкові організації, які очолюють В.І. Мощенок і С.М. Урдзік. Наразі профспілка університету реалізує майже десять соціальних програм, спрямованих на підтримку тих, хто потребує будь-якої допомоги: не лише матеріальної, але й у вирішенні проблем, пов'язаних з навчанням і працевлаштуванням, поліпшенням житлових умов і лікуванням, оздоровленням і відпочинком.

Такі зустрічі пройшли і напередодні 2020 року.

Так, у день Святого Миколая у конференц-залі відбулася традиційна зустріч ректора зі студентами-сиротами, турбота про яких є першочерговою у переліку соціальних програм університету. Цьогоріч на перший курс до ХНАДУ вступило 17 студентів-сиріт, загалом же зараз їх навчається 56 осіб.

Розпочинаючи свій виступ, Анатолій Миколайович подякував відмінникам Анні Шангіній і Денисові Рубльовському (ДБФ), а також Олександрові Дорогіну (МФ) за бездоганне навчання і закликав присутніх брати з них приклад. Попри те, що і ректор, і декани, і студентська профспілка щоденно опікуються студентами-сиротами, серед них, на жаль, є й відстаючі, з якими доводиться розривати стосунки.

Ця зустріч, на якій студенти розповіли про свої проблеми, а також задали ректорові актуальні запитання, пройшла тепло і по-сімейному затишно, адже наш університет є не просто ЗВО, де юнаки і дівчата здобувають знання. ХНАДУ – це велика дружна родина, могутність і єдність якої є запорукою спільного майбутнього кожного, хто в ньому працює і навчається.

Насамкінець Анатолій Миколайович побажав кожному міцного здоров'я і щастя, добробуту і здобутків у дорослому житті, вкотре наголосивши на тому, що їхнє кар'єрне зростання і професійні успіхи залежать виключно від їхнього ставлення до навчання та наполегливості задля здійснення заповітних мрій і сподівань.

Наступного дня також у нашій затишній конференційній залі Анатолій Миколайович зустрівся із заслуженими пенсіонерами і ветеранами праці, про яких він особисто ніколи не забуває, шанує і поважає. Зустріч, як завжди, пройшла легко і невимушено. Анатолій Миколайович привітав усіх зі святами, розповів про здобутки університету і труднощі, котрі доводиться щоденно вирішувати у цей непростий для нашої країни час, а також відповів на запитання присутніх. Майже дві години за святковим столом тривала тепла розмова колег і друзів. Колишні викладачі і співробітники вкотре побували в університеті, якому присвятили багато років свого життя, зустрілися з ровесниками та однодумцями, відчувши атмосферу рідної alma mater.

Святкову атмосферу цієї зустрічі створювали самодіяльні артисти студентської профспілки, які підготували для ветеранів праці новорічну концертну програму.

На жаль, у повсякденності ми часто не помічаємо, що хтось більше за інших потребує матеріальної підтримки і допомоги, співчуття і доброти. На щастя, в нашому університеті пам'ятають та піклуються і про тих, хто вже вийшов на заслужений відпочинок, і про студентів, позбавлених батьківського тепла, адже їм дійсно потрібні наші допомога та увага. І проведені напередодні Нового 2020 року зустрічі – яскраве тому підтвердження.

Ольга Васильківська

❍ *ЗИМА СПОРТИВНА*

БОКС

На найстарішому і найпрестижнішому європейському турнірі класу А «Странджа – 2020» Україна знову підтвердила свій статус найкращої у світовому боксі, посівши перше командне місце серед 35 країн світу.

У складі збірної України виступав і майстер спорту міжнародного класу, срібний призер чемпіонату Європи, багаторазовий чемпіон України, член національної Олімпійської збірної команди з боксу студент автомобільного факультету Сергій Горсков, який завоював бронзу.

Цей турнір став для боксерів своєрідною генеральною репетицією перед кваліфікаційними стартами Олімпіади – 2020.

Вітаємо нашого боксера з перемогою і бажаємо йому успіхів у навчанні та підкоренні спортивних височин!

ТХЕКВОНДО

Нещодавно у харківському Палаці спорту «Локомотив» відбувся ювілейний XX Всеукраїнський турнір з тхеквондо ВТФ «Діти України», а також командний чемпіонат країни, Кубок України з пумсе, Кубок України серед ветеранів і бої Професійної ліги тхеквондо.

У чемпіонаті України взяли участь і студенти механічного факультету Єлизавета Лючкова, яка зайняла перше місце, а також Денис Вороновський і Владислав Функендорф, які посіли другі місця.

Бажаємо нашим тхеквондистам успіхів у спорті та навчанні!

КІКБОКСИНГ

Нещодавно в Мілані (Італія) проходив Official K-1 Open Amateur World Championship, де взяли участь майже 600 атлетів з понад 30 країн світу.

Харківську школу кікбоксингу ІСКА представляв викладач кафедри фізичного виховання та спорту ХНАДУ О.Ю. Романенко зі своїми підопічними – студентами факультету транспортних систем Ігорем Христосовим і Владиславом Муравським, які у цих змаганнях вибороли перші місця.

Щиро вітаємо наших спортсменів та їхнього тренера з блискучою перемогою і бажаємо їм таких же високих здобутків у спорті, а також гідних успіхів у навчанні.

ГИРЬОВИЙ ФІТНЕС

Нещодавно на СК «Кентавр» (м. Харків) відбувся чемпіонат України з гирьового фітнесу, де взяли участь та гідно виступили і спортсмени нашого університету.

У виді програми «Фіткрос» чемпіонське звання вибороли Світлана Козінчук, Павло Матвєєв, Ліна Кепещук, Максим Бондаренко (МФ) та випускник ДБФ Руслан Луарсабов.

У виді програми «Kettlebel-300» чемпіонами стали Ігор Вощунок, Роман Бондарєв і Михайло Пирогов (МФ).

У виді програми «Mace Fit» чемпіонське звання вибороли Павло Матвєєв (МФ) та тренер нашої збірної, заслужений тренер України, майстер спорту, старший викладач кафедри фізичного виховання та спорту Євген Плотніков.

Бажаємо нашим гирьовикам успіхів у спорті та навчанні.

А.І. Семенов, ст. викл. каф. ФВіС

САМБО

Нещодавно в Сумах відбувся молодіжний чемпіонат України з боротьби самбо, де взяли участь майже 600 самбістів з 23 регіонів країни, які розіграли медалі у двох вікових категоріях (до 20 і до 18 років).

У цих змаганнях взяв участь і майстер спорту України, студент факультету транспортних систем Єгор Леонов (гр. Т-22-18), який виборов бронзу.

Єгор виступав у ваговій категорії до 100 кг у віковій категорії до 20 років, провівши п'ять поєдинків, у чотирьох з яких здобув перемогу достроково над суперниками з Київської, Одеської, Кіровоградської та Сумської областей. У рівній боротьбі за вихід у фінал Єгор поступився двома очками спортсмену з Дніпра – майстру спорту з дзюдо.

На цих змаганнях наш спортсмен проявив характер, волю до перемоги і силу духу.

Бажаємо Єгору якнайшвидшого повернення на борцівський килим і перемог у подальших змаганнях.

Р.А. Алієв, тренер

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідоцтво про реєстрацію: серія ХК №80.

Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204.

Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua

Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.

Тираж 500 прим.

Зам. № 13/20 від 15.01.2020 р.

Головний редактор **О.Д. Васильківська**

Коректура **Л.А. Пустовойтової**

Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**

Фото **О.М. Лісконог**

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.